

Fortnightly

Times Gujarati

Vol: 04

Issue: 03

Editor: A. Sattar Khamosh Sub Editor: Chandarkant Chouhan 16th April to 30th April 2011
Ph: 021-32465290 Cell No. 0332-3015494, 0333-2104849 Price: Rs. 10/-

**AFZAL
COMPUTERS**

G-149, Jilani Centre, M. W. Tower,
M. A. Jinnah Road, Karachi.
Ph: 021-2472527

Afzal Awan
Cell: 0345-2821155

Deals in New & Used
Computers, Sale &
Purchase. All kinds
of Parts & Accessories.

BAN ON VEILS IN FRANCE

Every country and every society have its social values and norms. It has its social aims besides its political obligations. The majority people of a country or land have a distinct aspiration to see their land according to their historical social standard and that distinct a community from other. Anything against their tradition, particularly from a minority segment of the society upset the whole society.

The above perception became the main issue when France banned the wearing of full veils in public by Muslim women.

Europe including France always advocates the freedom of each and every person of the society irrespective of his cast and creed. This norm ap-

plies so strongly that their societies have become so liberal that they seem to accept the variety of traditions in their societies. Though, in case of Muslim traditions and religion, they are very recently rejected in other way. Probably it is because of 9/11 calamity and the outcome of the unwise follow up of the tragic accident by the western countries.

Off course, there are reasons to believe that for the security and cultural purpose of a land a full mask or veil can not be allowed in public. But when a religious obligation is evolved, there should be some considerations to that aspect of the issue.

The ban, which came after a year of debate and months of preparation, is

viewed by supporters as a necessary step to preserve French culture and to fight what they see as separatist tendencies among Muslims. But the ban set off protests in Paris and several other cities, and it has left many Muslims, including those in this heavily immigrant community near Lyon, worried about their rights as French citizens.

Karima, 31, who was born in France and asked to be referred to by only her first name, has worn the niqab since the age of 15 as a sign of her devotion to God. She says she feels as if France has betrayed her.

The police do not have the authority under the law to remove full veils, only to fine or require citizenship lessons for those who violate the new law. They also showed few signs of moving quickly to enforce the new rules for fear of causing unrest in big cities with Muslim communities.

Patrice Ribeiro, general secretary of Synergie Officiers, a police union, said the law was "a source of trouble more

than anything else." In areas with large immigrant populations, he said in an interview, the law cannot be carried out strictly: "We'll create riots." He said the matter would need to be handled with the help of religious authorities.

The issue was set alight in April 2009 by André Gérin, then the Communist mayor of Vénissieux. Half of the town's 60,000 residents are non-French citizens or their French-born children, and the niqab has been a relatively normal sight here. Mr. Gérin said at the time that the full facial veil, which is known in France errone-

ously as the burqa, should be banned in the name of the liberty and equality of women in a secular country.

On Monday, in his office, Mr. Gérin said the

burqa was "just the tip of the iceberg" of the spread of Muslim radicalism and separatism that threatened the French Republic.

The law does not

mention Islam or women. It bans the covering of the face in any public place, including shops and the street, as a security measure. A clause says that anyone who forces a woman to cover her face can be imprisoned for up to a year and fined up to 30,000 euros, about \$43,000.

But the law is "a point of departure," said Mr.

Gérin, who retired as mayor but remains a member of the National Assembly. Speaking of young Muslim women who refuse to participate in school sports, or Muslim men who refuse to allow a male doctor to treat their wives or who allegedly compel their wives to wear the veil, Mr. Gérin called the law "a wake-up call," a means "to

eradicate this minority of fundamentalists, 'the gurus' who instrumentalize Islam for political reasons."

The observation made by Mr. Gerin can not be accepted by Muslim Ummah. Many Muslim women in France say it feels like an outrage. To them, it singles out and stigmatizes one gender of one religion.

Karima, who runs a business and uses public transportation, said she would lift the veil if required for an identity check, but added, "I won't remove it, I'll have to be buried in it."

She cannot sleep with worry, she said. "From now on, I'll be treated like an illegal worker, an outlaw, a person wanted by the police, even though the only crime I've committed is to show myself as I am."

Nelly Moussaid, 28, a former national karate champion, has been wearing the niqab for two years "as a sign of faith." She lives in Marseille with her husband and their 4-month-old boy. The mood in France is aggressive, she said. "Before, on the street, I got only stares. But now people look at us as if we had killed their

mothers."

The Interior Ministry estimates that only about 2,000 women wear the niqab in France, while Mr. Gérin, who helped write a long parliamentary report on the issue, believes that the number is higher. But with an estimated six million Muslims in France, the action taken seems large compared with the problem, critics say, and they accuse President Nicolas Sarkozy and his center-right party of playing politics with a generalized and unjustified fear of Islam and immigrants.

Mr. Sarkozy has responded that Islam is not the problem, only radical Islam, which does not respect French values and separation of church and state.

Naima Bouteldja interviewed 32 women who wear the niqab for

the Open Society Foundation,

a nongovernmental organization. She found none who said they had been forced to wear the veil, and they started wearing the niqab as a response to the political controversy. Eight of the 32 French converts to Islam; a third said they did not wear the niqab all the time.

"Some were angry, and some said that many 'niqabis' had already left France, and many of them talked about leaving France," she said. "Most of the women confront verbal abuse on a daily basis, with a lot of the abuse coming from Muslims."

These all developments in France after the ban on veil lead to widen the gap between Europe and Muslim Societies in the world and that should

be avoided for better global world relations among the different societies.

*Member & Choice of
Pakistani Nation*

UNIQUE

UD-70

یونیک

موٹر سائیکل

• مال کیلئے: پاکستان کی ریگولیشن نمبر 9، مال کیل
• موٹر سائیکل کے لئے: کراچی، مال کیل
• پٹرول کی قیمت: پٹرول کی قیمت، پٹرول کی قیمت
• سب سے زیادہ پٹرول کی قیمت
• مال کی قیمت: مال کی قیمت، مال کی قیمت
• مال کی قیمت: مال کی قیمت، مال کی قیمت
• مال کی قیمت: مال کی قیمت، مال کی قیمت

4 Stroke

CDI MOTORCYCLE

یونیک اور آپ ہمیشہ کا ساتھ

D.S Motors

Plot No. 34, 38 Sindh Small Industries Estate, Site Hyderabad, Pakistan
Phone: 0092-22-3883666-87 Fax: 0092-22-3880705
Email: d_s_motors@hotmail.com Website: http://www.dsmotors.com

Head Office Karachi:
0321-2324918, 0300-8216071
Interior Sindh: 0301-3588244

London Calling

By: Ayub Zumla (United Kingdom)

UK MILKMAN LEARNS GUJARATI

C e m c h o bhai, sara choni?

That is Gujarati for: "Hello brother, how are you?"

These words are spoken by English-born milkman.

John (Jimmy) Mather, who has been delivering milk to Gujarati households in Blackburn for over 40 years. has been doing the rounds in this north-west town for the past 50 years. And in this 40 years he has become nearly fluent in Gujarati!

"When I first started the rounds here there were only a handful of Asian families, about eight or 10, in the London Road, Whalley St and Altom St areas of Blackburn," Jimmy told Rahila Bano, a BBC reporter.

But as more arrived on the foreign shores from Kenya and Malawi, Jimmy's ability to go beyond delivering just milk - and procure

the sorts of foods they couldn't pick up in the local supermarket - put him in greater demand.

"They wanted natural yoghurt, ghee, goats and chickens, the type of things they were used to back home. I'd gone to the dairies here and they said that there wasn't the demand, but they couldn't have been more wrong."

Endearing
"In the end, I went to Leicester, where there was a large Asian community and then to Birmingham, to get what they needed."

But Jimmy quickly came up against a language barrier. The new immigrants struggled to understand him and vice versa.

"But we got through it. Somehow we managed and I learnt their language."

Jimmy under plays the challenge of learning this foreign tongue.

The structure of the language is different from English, says Professor Rachel Dwyer, an expert in Indian cultures at the School for African and Oriental Studies in London.

"It's subject, object, verb - the girl - the book - reads," she says.

Add to that a host of different vowel sounds.

"The vowels would be more familiar to a non-English European speaker as English vowels are rarely pure. Gujarati vowels also feature 'murmur'. There is a series of retroflex consonants," she says, referring to sounds that are made with the tongue tip turned up or curled back just under the hard palate.

Gujarati also uses contrasting aspirated consonants - those which start with a strong burst of air - and unaspirated consonants, she notes.

But for Jimmy it was easy!

"It was not very difficult to learn it," he says. "I just remembered what they told me, kept it in my memory and repeated it when I saw them. I don't know how long it took me to learn. I've known the language for about 30 years and once you pick up words you remember them."

"I've got a very good memory, once I've been somewhere I never forget it, it's the same with language."

His ability to cater for the needs of the Muslim-Gujarati community in Blackburn and speak their native tongue has endeared him to many of the locals.

One of his acquaintances, Saeed Adam, is nothing short of impressed with Jimmy's aptitude.

"He's impressed me with the language. He learnt it from the first generation, which is our parents, back in the 1960s when he was serving the community."

"It's absolutely brilliant and just great that a white English person can speak it. All the locals love him."

During three years Jimmy has made many friends with Gujaratis from Blackburn and believes that learning about each other's culture is the way forward. This is in sharp contrast to David Cameron's view that Multi culturalism in the UK has failed.

GUJARATI CONNECTION TO THE ROYAL WEDDING CAKE

There was a Gujarati connection to the Royal wedding cake. Prince William and Kate Middleton chose a cake company run by a Gujarati in Leicestershire. Baker Fiona Cairns, who is married to Kishore Patel, made the wedding cake. Cairns was commissioned to create a traditional multi-layered fruit cake with a floral design for the royal wedding along with a second one made from rich tea biscuits.

Fiona Cairns Ltd began on Fiona's kitchen table 25 years ago, when Patel - now managing director of the company - spotted the potential of his wife's beautifully crafted handmade cakes. In 2001, Kishore joined the company.

After the wedding Cairns told the BBC that the cake went "beyond the expectations of the newly-married couple."

PARESH RAWAL ON UK TOUR

Renowned Bollywood actor, Paresh Rawal is in the UK as part of his sellout show.

The play has already been a huge sellout in USA, 51 sold out shows in 53 days.

Now, he will be touring UK performing for what the critics are calling, A hilariously entertaining and sensationally shocking Hindi play "Krishan vs Kanhaiya".

It is a story of an atheist who incurs huge losses when his antique shop is destroyed by an earthquake. The story revolves around the fight of the atheist with the Almighty.

Along with Paresh Rawal is his team of talented TV and stage artists including Dharmender Gohil, Sirdhar Vatsar, Vaibhav Biniwala, Khusboo Brhmbhatt, Chirag Vora, Ankit and others.

He will be performing 10 shows in 3 cities, London, Leicester and Birmingham.

Life Sketch of (LATE) RAZA-UL-JABBAR

By: FIROZ KHAN (Toronto, Canada)

A LIFE FULL OF CHALLENGES AND ACHIEVEMENTS. HE DEFEATED HIS DISABILITY.

Raza-ul-Jabbar needs no introduction. He distinguished, recognized and respectable personality of the community. He was a community leader

and his contributions and achievements were tremendous.

He had a life full of challenges and like a brave warrior he fought against his disabilities for the whole life. For 25 years he worked in accounting and legal areas with Revenue Canada, Taxation (11 years), Ontario Ministry of Health and Ontario Ministry of Consumers & Commercial Relations (7 years), Harbour front Computer Center (One year) and with chartered accountant firms (18 months).

Jabbar had a brilliant literary background. He was an author of seven published books in Urdu and Hindi and earned laurels and many literary awards for his outstanding contributions to literature. His books are Hadees-e-Deccan, Nau Heerey (1958), Roshni Ki Kiran (1970), Nai Dharkan (1975), Chand Ki Kashti Ka Akela Musafir (1985), Sunkh Uthaney Ka Hosla (1991) and 7. Saharon Ke Mausam (2006).

Socially he was very active. He was Moderator, speaker and Integrated Member of the Christian-Muslim Forum of Canada. He launched project, "Feelings on

Wheels", formed to raise awareness of ability and empowerment of individuals with special needs.

Razaul Jabbar was born on March 10, 1937, in Hyderabad Deccan, India. When he was about one year old, he became a victim of Infantile Paralysis. His legs and hands were completely paralyzed. His neck and back too were partly affected. Later, some strength returned to hands but legs remained paralyzed.

Due to lack of facilities 70 years back, Jabbar faced very tough time. There was no rehabilitation; no wheelchairs and the school and office buildings were not accessible. He could only move by sitting on the floor and dragging his body with the help of his hands. As a result, his lower body's skin was affected with eczema and bruises. During winter, it became more difficult. Dragging on the cold floor resulted in attacks of cold and fever. His ears were affected and there was continuous discharge from them.

Razaul Jabbar's disability became a great challenge for him. People used to taunt, harass and discourage him. The family and society considered him a burden. The barriers of attitude gave hard times. He, however, faced the time and situation very bravely. He started going

to school from Class 6th. Before that he used to study at home. He used to read stories about children and this interest developed into an urge to write short stories.

In 1954, he remained in the hospital for 14 months due to major surgery---from toe to chest. Even in this condition, he used to read books. In the hospital, he wrote three stories, which were selected and published in a reputed weekly Urdu journal 'Rahbar', published from Bombay.

In 1960, when Razaul Jabbar was a student of M. Com, he was editor of Osmania Journal, published by Osmania University, Hyderabad Deccan. He did both B.Com and M.Com from Osmania University.

Razaul Jabbar married in 1967. His wife, Zarina Rangwala, belonged to the Dawoodi Bohra community. She was his fan and this ended in a dramatic love marriage. Because of his disability, the Bohri community gave him a very tough time and opposed him tooth and nail. Zarina is a highly educated lady and has MA and B.Ed degrees.

Before migrating to Canada, Razaul Jabbar was Accounts Officer in a shipping firm. He served the firm for ten years. At the same time, he used to teach part time in Burhani

For You and Me, Creator is the same

For you and me, Creator is the same,
We only call Him by different name.
To this world He has sent us from above,
To live with each other in peace and love.

Be we white or black, brown or in-between,
Heavy or light, tall or short, fat or lean.
The Universe has always been,
To all of us, a common scene.

Day light, fresh air, greenery or moonlight,
Give equal pleasure to every sight.
For all, the Sun shines just as bright
And stars twinkle every night.

The power that controls our soul and mind,
Is surely not of different kind.
Look at children, and you will find,
That link, that all of us does bind.

All we can do is pray,
May we soon see that day.
When peace to our troubled world will come,
And man be united in God's Kingdom.

Mohammed Hussain Zoomkawala

College of Commerce, Mumbai as a part-time professor for seven years.

While in Mumbai Jabbar attended an international conference for disabled in Winnipeg, Manitoba (Canada). He liked the place very much and decided to settle in Canada. He filed his immigration papers in New York, USA, and returned to India. He migrated to Canada in 1980. Zarina came to Canada one year later.

From 1980-1986, he did small contract jobs and then onwards served the provincial and federal governments. He found Canada a very good country and says people here have feelings for each other. They are educated, sensible and civilized.

Jabbar said: "Canada is a very nice country and has given me a lot. I can only dream of

the facilities else where. Here I have a custom-made car with arrangement to lift wheelchair. It is automated and hand-controlled. I drove the car from Toronto to Washington in 2004 and went to New York in 2003 to attend a marriage. I keep driving from Toronto to Ottawa. Where else can we get so much facilities, support and care?"

He said: "I never complained about Canada and never faced problems of racism or discrimination. Instead, a disabled Jew girl saw me standing outside the immigration office in New York when she was going inside the office. When she came back she saw me still standing there. She asked me what was the problem and I told her that my calliper had broken and I need to go by bus but I can hardly move. I don't have the taxi fare

so I can't go home. She took me in a taxi to a shop and got the calliper repaired. This was how I reached home. She was a complete stranger and disabled but helped me greatly."

"In the Osmania University, Hyderabad Deccan, too Hindu students used to regularly help me climb the stairs. They used to lift me up," he stated.

Jabbar said: "There is a code of conduct for Muslims in the Holy Quran and they should follow it strictly."

Razaul Jabbar has two children---a son and a daughter---and five grandchildren. His son, Khaliq Raza Jabbar is and is a graduate in medical rehabilitation. Khaliq and his wife Asma have 3 children. His daughter, Shehna, is working on her

Cont. to Page No. 05

The Editor Times Gujarati

Thanks a lot for sending 'Times Gujarati.' I read it from page to page and enjoyed it.

First of all on behalf of myself and all my family members I congratulate Jawwad Iqbal Gaba and his family for setting a new world record. Yes, we Musalmans are capable of doing any good thing in this world. May Allah (swt) give this young man more courage to do something more in his life. He has done a pride not only to him but for the entire Umma. With your permission I am sending this report to some Gujarati and Urdu newspapers in Mumbai.

The report about Mohtaram Sydena Mohd. Burhanuddin sahab is good. Here in Canada also Bohara community took out rally in celebration. I am sending 'Times Gujarati' to my one or two Bohra friends and I am sure they will be happy to read and circulate among their contacts.

Enjoyed thoroughly the photos and report of launching ceremony of 'Times Gujarati.' I am happy to read the report of

the activities of Senior Citizens Forum in 'Social Round up.' I was particularly delighted to see some youth in it. I always say that velour of the youth and wisdom of seniors are joined together no one in the world can stop Umma to achieve anything.

Last year here in Canada I formed a group of Seniors named 'Hamara Sahara.' We take them for picnic for the whole day, organise get togethers, invite some writers and poets of Gujarati, Urdu and Hindi to read their stories and poetries. We meet in a community centre every Saturday. Marhum Raza-ul-Jabbar was one of them. We also provide them refreshments. Recently we took 20 of them to see Ontario Science Centre. Inshallah I'll send you report and photos shortly. I lead them.

Inshallah, I'll be sending you community reports from Toronto and around. Regards.

Firoz Khan
Sr. Editor,
Hindi Abroad
weekly
(www.hindiabroad.com)

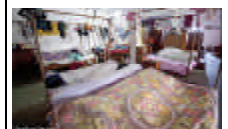

THE WORLD BIGGEST FAMILY

Indian man with 39 wives, 94 children and 33 grandchildren

Believe it or not, a man in Mizoram has 39 wives, 94 children and 33 grandchildren all living together under one roof in a picturesque village about 100 km from Baktwang in the north of the state.

A 66-year-old man in India's remote north-east has 39 wives, 94 chil-

dren and 33 grandchildren, all living under one roof

They all live in a four storied building with 100 rooms in a mountainous village in Mizoram state, sharing borders with Burma and Bangladesh.

Ziona Chana is head of the world's biggest family - and says he is 'blessed' to have his 39 wives and 94 children and 33 grandchildren

His wives share a dormitory near Ziona's private bedroom and locals said he likes to have seven or eight of them by his side at all times

The wives take turns cooking, while his daughters clean the house and do washing. The men do outdoor jobs like farming and taking care of livestock

He heads a local Christian religious sect, called the "Chana", which allows polygamy. Formed

in June 1942, the sect believes it will soon be ruling the world with Christ and has a membership of

Cont. Page No. 04

M. Ed. She is working as an administrator in the University of Toronto for more than ten years. His son-in-law Javed is a certified professional engineer and works in a reputed engineering firm.

Despite disability and tough challenges, Razaul Jabbar managed to not only make a respectable place for himself in the society and system but helped his children as well in getting good education and jobs. He retired in 2002 and since then kept himself busy in social, cultural and literary activities till his last days. There was hardly any function in and around Toronto where he was not present.

Jabbar said that he sponsored his mother to Canada in 1983. She was 90 and since then he looked after her with great care. He loved her very much.

Razaul Jabbar too

around 400 families

They live in a 100-room, four storey house set amidst the hills of

belonged to a literary family. His father, Abdul Jabbar, was in the teaching profession. Jabbar had the determination and will to fight, struggle and move forward. He had proved it and hoped to do more. He believed in practical achievement instead of verbal service.

He believed that there are hundreds of people in the South Asian community who are genius, brilliant, talented, highly skilled and educated. All they need is proper encouragement, promotion and recognition. Unfortunately, their services remain unutilized. They are an asset and must not be rusted and wasted. This is a tremendous loss for Canada. An effective policy needs to be formulated to help them and fully benefit from their valuable services. This is essential for progress of Canada and prosperity of the people. Whether Pakistanis or Indians, South Asians must

Baktwang village in the Indian state of Mizoram, where the wives sleep in giant communal dormito-

ries and work together.

One day while conversing with him I asked, "Jabbar sahab, you wrote many stories. Tell me which is most dear to you?" He thought for a while and said, "Very difficult question. I am a writer and for me all my stories are dear. Like a father who loves equally all his children. Still, I'll answer. Yes, 'Gule Lala' is very dear to me." He paused for some time as if lost in the past and continued, "You know Firoz, Lilly flower in Urdu is known as Gule Lala. This beautiful flower has a black patch and that patch gives more beauty to Lilly. My life is like Lilly and my disability is a black patch that gives beauty to my life."

He was in receipt of many awards including Sahitya Academy Award of India and 'Jewel of The Community' award given by Mehfil Group, a social and cultural organisation based at Toronto.

*Courtesy:
Raza-ul-Jabbar's
family.*

SALUTE TO ALL PARSIS

(An extract from a leading Indian publication)

With no disrespect intended to any other community

No Indian community internalized the civilizing mission of the British as did the Parsis. Only 50,000 remain in Bombay today, mainly in South Bombay, the most disciplined and cultured part of India.

In South Bombay, the cutting of lanes by drivers is punished, jumping a red light is impossible, parking is possible only in allotted areas, roads are clean, service is efficient, the restaurants are unmatched - civilization seems within reach. South Bombay has some of the finest buildings in India, many of them built by Parsis.

The Parsis came to Bombay after Surat's port silted over in the 17th century. Gerald Aungier settled Bombay and gave Parsis land for their Tower of Silence on Malabar Hill in 1672. The Parsis made millions through the early and mid-1800s and they spent much of it on public good. The Ambanis built Dhirubhai Ambani International School, where fees are Rs. 348,000 (US

\$8,000 a year in a country where per capita income is \$ 600 per year) and where the head girl is Mukesh Ambani's daughter.!!!

The Kingfisher Mallyas gilded the insides of the Tirupati temple with gold. Lakshmi Mittal, the fourth richest man in the world says he's too young to think of charity!! ... He's 57 and worth \$45 billion.

The Birlas built 3 temples in Hyderabad, Jaipur and Delhi.

Hindu philanthropy means building temples. They do not understand social philanthropy.

The Hindus' lack of enthusiasm for philanthropy is cultural. The Hindu cosmos is Hobbesian and the devotee's relationship with God is transactional. God must be petitioned and placated to swing the universe's blessings towards you and away from someone else.

They believe that society has no role in your advancement and there is no reason to give back to it because it hasn't given you anything in the first

place.

Two centuries of British education was unable to alter this.

The Parsis, on the other hand, understood that philanthropy - love of mankind - recognizes that we cannot progress alone. That there is such a thing as the common good. They spent as no Indian community had ever before, on building institutions, making them stand out in a culture whose talent lies in re-naming things other people built.

The Parsis built libraries all over India, they built the National Gallery of Art. The Indian Institute of Science was built in 1911 by Jamshedji Nusserwanji Tata, the Tata Institute of Fundamental Research was built by Dr Homi Bhabha, the Tata Institute of Social Science was built in 1936 by the Sir Dorabji Tata Trust.

The Wadias built hospitals, women's colleges and the five great low-income Parsi colonies of Bombay. JJ Hospital and Grant Medical College were founded by Sir Jamsetjee Jejeebhoy.

By 1924, two out of five Indians - whether Hindu, Muslim or Parsi - joining the Indian Civil Services were on TATA scholarships.

They gave Bombay the Jehangir Art Gallery, Sir JJ School of Art, the Taraporevala Aquarium.

The National Center for Performing Arts, the only place in India where world-class classical concerts are held is a gift of the Tatas. There are 161 Friends of the Symphony Orchestra of India (SOI) 92 of them are Parsis. For an annual fee of Rs 10,000, Friends of the

SOI get two tickets to any one recital in the season, they get to shake hands with artistes after the concert and they get to attend music appreciation talks through the year. The Parsi dominates high culture in Bombay. This means that a concert experience in the city is unlike that in any other part of India. Classical concerts seat as many as two thousand. Zubin Mehta, the most famous Parsi in the world, He conducts the tenor Placido Domingo, the pianist Daniel Barenboim and the soprano Barbara Frittoli. Four concerts are held at the Janshed Bhabha Opera House and then one at Brabourne Stadium with a capacity of 25,000. No other city in India has this appetite for classical music and in Bombay this comes from the Parsis. Despite their tiny population, the Parsi presence in a concert hall is above 50 per cent. And they all come. Gorgeous Parsi girls in formal clothes - saris, gowns - children, men and the old. Many have to be helped to their seats. Most of them know the music.

The people who clap between movements, thinking that the 'song' is over, are non-Parsis. Symphony Orchestra of India concerts begin at 7 pm. Once the musicians start, latecomers must wait outside till the movement ends. The end of each

movement also signals a fusillade of coughs and groans, held back by doddering Parsis too polite to make a sound while Mendelssohn is being played. No mobile phone ever goes off as is common in cinema halls: his neighbors are aware of the Parsi's insistence of form and his temper.

The Parsis were also pioneers of Bombay's Gujarati theatre, which remains the most popular form of live entertainment in Bombay. Any week of the year will see at least a half dozen bedroom comedies, murder mysteries, love stories and plays on assorted themes on stage. The Parsis were the pioneers of this, writing and acting in the first plays of Bombay. They also built the institutions that supported this. Bombay's first theatre was opened by Parsis in 1846, the Grant Road Theatre, donations from Jamshetjee Jejeebhoy and Framjee Cowasjee making it possible.

The Parsi in Bollywood caricature is a comic figure, but always honest, and innocent as Indians believe Parsis generally to

be, rightly or wrongly. In the days before modern cars came to India the words 'Parsi-owned' were guaranteed to ensure that a second-hand car listed for sale would get picked up ahead of any others. This is because people are aware of how carefully the Parsi keeps his things. His understanding and enthusiasm of the mechanical separates him from the rest. Most of the automobile magazines in India are owned and edited by Parsis.

The Parsis are a dying community and this means that more Parsis die each year than are born (Symphony concert-goers can also discern the disappearing Parsi from the rising numbers of those who clap between movements).

As the Parsis leave, South Bombay will become like the rest of Bombay - brutish, undisciplined and filthy.

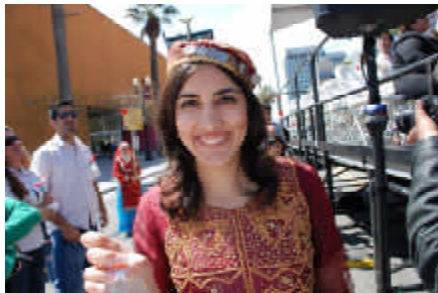
Preserve this race... You are privileged if you have a Parsi Bawa as your friend...He/She is indeed a "Heritage" to be treasured for ever.

Get your copy of
TIMES GUJARATI
at your doorstep (in Pakistan)
by paying yearly subscription of
RS.500/-

(Money Order or Check)
at: **RAZA COMPOSING**

M-235 Jilani Centre, M. A. Jinnah Road, Karachi.

Ph: 0092-32465290

હાર્ટ એટેક કરતાં પણ વધુ ખતરનાક બિમારી એટલે

હાર્ટ અરેસ્ટ

હિલની વાત અને ગર્ભ અને તમને ખબર પણ પડે. કવિઓની ભાષામાં કહીએ નહીં પડે. તેને હવે ડોક્ટરો પણ કંઈ એવું જ કહી રહ્યા છે. એમનું કહેવું છે કે દિલના તમારી વચ નાની હોય કે મોટી દિલ તો હંમેશા જવાન રહે છે. જો એ જરાક તમારી હાથ બાહર ગયું તો સમજો કે તમારું જીવન અંતાર્ધ જશે તમારી જીવનરેખા બદલાઈ અને તમને ખબર પણ નહીં

એટેકથી તદ્દન જુદો જ રોગ

હાર્ટ એટેક (Heart

Attack)ની વાત હવે

સામાન્ય બાબત ગણાય છે.

આપણી આજુબાજુ અનેક

લોકો આ દિલની બિમારી હાર્ટ

એટેકને લઈને પોતાના દિલને

કાળજીપૂર્વક સંભાળી જીવન

વિતાવી રહ્યા છે અને ગમે તે

ઘડીએ હાર્ટ ઉપર એક મોટા

એટેકથી જીવન અંતાર્ધ

જવાની રાહ જોઈ રહ્યા છે,

પરંતુ ડોક્ટરોએ ચિકિત્સા

ક્ષેત્રે તાજેતરના સંશોધન પછી

એવી જાહેરાત કરી છે કે

દિલની બિમારીને લઈને થતાં

મરણમાંથી અર્ધાંશી વધુ મરણ

હાર્ટ એટેકથી નહીં પરંતુ હાર્ટ

અરેસ્ટના રોગથી થાય છે.

હાર્ટ અરેસ્ટ: (Heart

Arrest)ને ડોક્ટરી

પરિભાષામાં કહીએ તો

(Sudden Cardiac

Death) અર્થાત દિલને

કારણે થતું ઓચિંતુ મરણ એવું

થાય છે. ડોક્ટરો સંક્ષિપ્તમાં

એને SCD પણ કહે છે. મોટે

પાયે થયેલા સંશોધન પછી

જણાયું કે હાર્ટ અરેસ્ટ એ હાર્ટ

જેમ આપણે જાણીએ

છીએ કે હાર્ટ એટેક દિલની

રગોમાં વહેતા લોહીમાં

અડચણ ઉભી થતાં દિલના

ઘબડારા ધીમા કે બંધ પડી

જાય છે અને એને કારણે દિલ

થકી શરીરના બીજા ભાગો

સુધી ધકેલાતું લોહી રોકાઈ

જાય છે. જેથી કરી મરણના

સંજોગો ઉભા થાય છે.

હાર્ટ એટેકના રોગમાં

મોટે ભાગે રોગીને તાત્કાલિક

તબીબી સહાય મળી જતાં

એને બચાવી લેવાય છે અને

બાદમાં ચોકકસ કાળજી રાખી

સંચમપૂર્વકના ખોરાક અને

દવાઓ વડે રોગીની

જીવનદોરીને લંબાવી શકાય

છે. જ્યારે હાર્ટ અરેસ્ટમાં

રોગીને એટલી તક નથી મળ

તી કે એ કોઈ તબીબી સહાય

મેળવી શકે. હાર્ટ અરેસ્ટનો

રોગ મોટે ભાગે એવા લોકોને

થાય છે જેઓ દેખાવે બિલ્કુલ

તંદુરસ્ત, નિરોગી અને

મજબૂત હોય છે અને

અચાનક એમનું દિલ ઘબડતું

બંધ થઈ જાય છે. અને પાંચ અસ્વચ્છ લોહીને સ્વચ્છ કરવા દસ સેકન્ડમાં જ માણસ મરણ ફેફસામાં ઘડેલે છે. દિલ પર્મીંગ મશીનનું કામ કરે છે.

હાર્ટ એટેક અને હાર્ટ હવે જો એની સાથે જોડાયેલી

અરેસ્ટ વચ્ચે તફાવત સમજવા રગોમાં ખરાબી પેદા થાય કે

આપણે એક એવા યંત્ર કે રગો નકામી થઈ જાય તો

ગાડીનો દાખલો લઈએ જે શરીરને લોહી પહોંચાડવાના

બેટરીથી ચાલતી હોય. દિલના કાર્યમાં વિક્ષેપ પડે કે

બેટરીના વિજળી પ્રવાહથી કાર્ય બંધ થઈ જાય અને એના

યંત્ર કે ગાડી ચાલે છે અને કારણે માણસને મૂંઝવણ,

બેટરીને વિજળી કે સ્ટાર્ટરના બેચેની કે ગભરાટ થાય,

ઝટકાથી ગતિમાન કરવામાં સ્વાસ્થ્ય રૂંધાઈ અથવા માણસ

આવે છે. બેટરીના કેટલાક મરણ પણ પામે. એવી

કેબલ કે તાર યંત્રના જુદા હાલતને આપણે હાર્ટ એટેક

જુદા ભાગો સાથે જોડાયેલા કહીએ છીએ અને એનો

હોય છે જેના થકી યંત્ર ચાલે ઈલાજ એ છે કે જે રગોમાં

છે. જો એમાંના કોઈ કેબલમાં લોહી પસાર થવામાં અડચણ

કોઈ જાતની ખરાબી કે રૂકાવટ ઉભી થાય છે એવી રગોને

આવી જાય તો યંત્ર ચાલતું સાફ કરી કે પછી લોહીને

બંધ થાય કે યંત્રના ચાલવામાં પાતળુ કરી તેમજ જે રગો

રૂકાવટ આવે. અને જો આપણે નકામી છે એને બદલી (બાય

કેબલની ખરાબી દૂર કરી પાસ) દિલને ઘબડતું રાખી

નાંખીએ તો યંત્ર પાછું ઠીક માણસની જીવનદોરી લંબાવી

ચાલતું રહે. હાર્ટ એટેકમાં કંઈક શકાય છે.

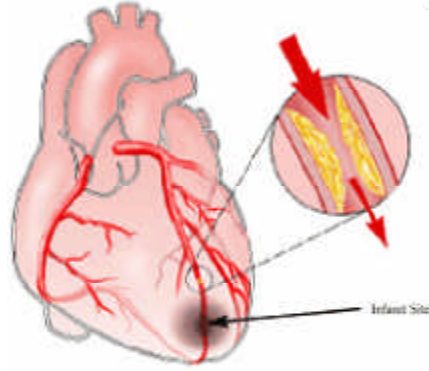
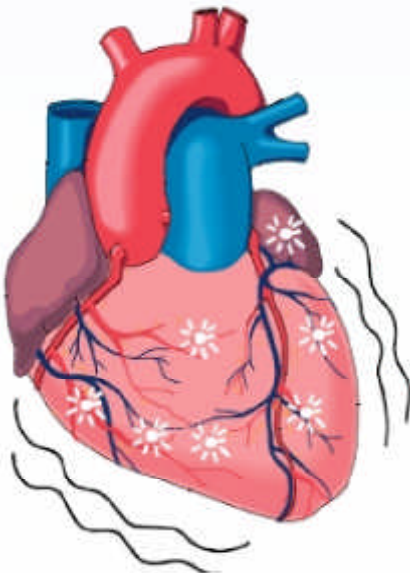
એવું જ થાય છે. માનવ જ્યારે હાર્ટ અરેસ્ટ

શરીરમાં રહેલું દિલ એની સાથે એવી બિમારી છે જેમાં દિલને

જોડાયેલી રગો વડે શરીરના શરીરના બીજા અવયવો સાથે

જુદા જુદા ભાગોને સ્વચ્છ જોડતી તમામ રગો બરાબર

લોહી પૂરું પાડે છે અને કામ કરતી હોવા છતાં દિલ

ઉપરાંત હાર્ટ અરેસ્ટના જોખમી માણસના હિલના ધબકારાને ગતિમાન રાખવા ક્યારેક પ્લાસ્ટીકના નાનકડા વાયર (Catheters)ની મદદ પણ લેવામાં આવે છે. આ Catheters દ્વારા હિલના ચોકકસ ભાગ સુધી વિજળીના હળવા ઝટકા આપી હિલને ધબકતું રાખી હાર્ટ અરેસ્ટના જોખમને ઓછો કરવાની કોશિષ કરવામાં આવે છે.

છે. જાણે ચાલતા ચંત્રે બેટરી બંધ થઈ જાય કે હિલની અનુમાન લગાવી શકાય છે. ધબકારાને નિયમિત બંધ થઈ જાય. હાર્ટ અરેસ્ટમાં રચનામાં કોઈ ખરાબી ઉભી બનાવવામાં સહાય કરે છે, બેટરી બંધ થઈ જાય. હાર્ટ અરેસ્ટમાં રચનામાં કોઈ ખરાબી ઉભી નાનકડા કદવું આ સાધન પણ હોલ્ટર મોનિટર જેવું જ નિવારવામાં એ ગોળીઓ વધુ ઉપયોગી નથી.

અત્યાર સુધી ડોક્ટરો અને માણસ તરતજ મરણ કામ કરે છે પરંતુ એ હિલના ધબકારાની સતત નોંધણી હાર્ટ અરેસ્ટ પાછળના પામે છે. ધબકારાની સતત નોંધણી ચોકકસ કારણો જાણી શક્યા હાર્ટ અરેસ્ટના કરવાને બદલે માણસને જ્યારે નથી. પરંતુ એમનું કહેવું છે કે હુમલાનું જોખમ ઓછું કરવા લાગે કે એના હિલના હાર્ટ અરેસ્ટથી મરણ પામેલા માટેના ઉપાયમાં સૌ પ્રથમ જે ધબકારાની ગતિ અનિયમિત લોકોમાંથી ૭૫ ટકા એવા પરિવારમાં હાર્ટ અરેસ્ટની બની છે ત્યારે એ એની લોકો છે જેઓને ક્યારેય હાર્ટ નિમારીથી કોઈ સભ્યનું મરણ ઇચ્છાનુસાર ઈવેન્ટ રેકોર્ડરને થયું હોય એવા પરિવારના ચાલુ કરી ધબકારાની ઝડપ એ લોકો અજાણ હતા. જ્યારે બધાય સભ્યોની તાત્કાલિક નોંધી શકે છે.

૮૦ ટકા લોકો એવા છે જેમના સંપૂર્ણ તબીબી ચકાસણી હિલ સાથે સંકળાયેલી રગોમાં કરવી જરૂરી બને છે. અને લોહી પસાર થવામાં અડચણો મજકુર પરિવારના કોઈ સભ્ય કે સભ્યોમાં હાર્ટ અરેસ્ટ સંબંધે મજકુર પરિવારના કોઈ સભ્ય કે સભ્યોમાં હાર્ટ અરેસ્ટ સંબંધે જરાય શંકા હોય તો એવી વ્યક્તિ માટે નીચે પ્રમાણેના નોખી નિમારી ગણાવતા મેડીકલ ટેસ્ટ આવશ્યક બને જણાવે છે કે એ નિમારીમાં છે.

માણસનું હિલ કોઈ પણ કારણ (૧) ઈલેક્ટ્રોકાર્ડિયોગ્રામ: વગર ગમે ત્યારે ઓચિંતુ બંધ ઈલેક્ટ્રીક વાયરથી હિલના થઈ જાય છે અને માણસ તરત ધબકારા નોંધવાની આ વામાં આવે છે કે મજકુર જ મરણ પામે છે. પદ્ધતિ સર્વ સામાન્ય અને માણસને હાર્ટ અરેસ્ટનો કેટલું જોખમ છે.

હાર્ટ અરેસ્ટ સંબંધે વધુ ખુલાસો કરતા ડોક્ટરો (૨) હોલ્ટર મોનિટર: એક બતાવે છે કે હિલને સતત ડબ્બી જેવું સાધન જે ધબકતું રાખવા કુદરતે માનવ માણસની છાતી પર એક બે શરીરમાં હિલની અંદર એક દિવસ માટે લગાડી રાખવામાં પેસ મેકર (Pace આવે તો એ હિલના ધબકારાની ગતિ બાબત અથવા એવું ધબકારાની ગતિ બાબત અવગવ રાખ્યું છે જે હિલના ઓછી વધુ કે અનિયમિત ધબકારા બંધ થતાં એને ઝટકા ઝડપની સતત નોંધણી કરી આપી ફરીથી ધબકતું કરે છે. બતાવે છે. અને એના થકી (૧) દવાઓ: બજારમાં જો આ પેસ મેકર કામ કરતું હાર્ટ અરેસ્ટના જોખમ બાબત ઉપલબ્ધ છે જે હિલના

વાયર (Catheters)ની કેટલાક ઉપાયો પણ હૃદયની મદદ પણ લેવામાં આવે છે. આ નિમારીમાં અડસીર સાબિત Catheters દ્વારા હિલના થયા છે.

ચોકકસ ભાગ સુધી વિજળ (૧) લસણ પીસીને ના હળવા ઝટકા આપી હિલને દૂધમાં પીવાથી લોહીના ધબકતું રાખી હાર્ટ અરેસ્ટના દબાણ (બ્લડપ્રેશર)માં ખૂબ જોખમને ઓછો કરવાની કોશિષ કરવામાં આવે છે. (૨) બે ચમચી મધમાં દવાઓ અને વિવિધ સાધનો એક ચમચી લીંબુનો રસ મેળવડે કૃત્રિમ પ્રક્રિયાથી હિલને વી સવાર સાંજ પીવાથી ધબકતું રાખવાના પ્રયાસો બ્લડપ્રેશર ઓછું થાય છે. એની જગ્યાએ પરંતુ એની (૩) એલચીના દાણા સાથે માણસ એના ખોરાક અને પીપરીમૂળ સરખે ભાગે પર ખાસ ધ્યાન આપી લઈ ઘી સાથે રોજ ખાવાથી હૃદયની કાર્યશક્તિને વધારી હૃદયરોગ મટે છે. શકે છે. લોહીને પાતળું રાખવા (૪) આદુનો રસ અને અને શરીરને મજબૂત રાખવા પાણી સરખે ભાગે મેળવીને આહારમાં માછલીઓનો પીવાથી હૃદયરોગ મટે છે. ઉપયોગ વધુ કરવા ડોક્ટરો (૫) હૃદયના રોગીએ સલાહ આપે છે. પરંતુ ગાજરનો રસ નિયમિત પીવો માછલીના તેલ કે બજારમાં જોઈએ. તેનાથી હૃદય મજબૂત મળતી માછલીના તેલની બને છે. અને હૃદયની ગોળીઓ લેવાથી બચવું કાર્યશક્તિ વધે છે. તે છતાં જોઈએ કારણ કે એનાથી હૃદયના રોગીએ નિયમિત હૃદયના રોગીએ નિયમિત ડોક્ટરથી ચિકિત્સા કરાવવી ઉપરાંત નીચેના જોઈએ.

ગુજરાતી આપણી માતૃભાષા છે એને જીવંત રાખવી આપણી ફરજ છે ગુજરાતીઓનો ઇતિહાસ સોનેરી અને ઉજવવળ છે

નાતજાતના ભેદભાવ વગર કચ્છી મેમણ ગુજરાતીઓ એક થાય.

આપણી માતૃભાષા ગુજરાતીને જીવંત રાખવા માટે ગુજરાતીમાં લખો, ગુજરાતીમાં બોલો અને ગુજરાતી વાંચો. ગુજરાતીઓ એક મંચ ઉપર આવો. સમયની એજ માંગ છે સમય રોકાતો નથી. ગુજરાતી હોવા બદલ ગર્વ કરો. ઓછામાં ઓછું વધુ નહિ તો ઘરના બાળકે સાથે ગુજરાતીમાં જરૂર બોલો અને તમે ગુજરાતી છો એવી ઓળખ આપો. જુનાગઢ સ્ટેટથી સંકળાયેલા જુનાગઢ રીયાસતના નવયુવાનો અમારો સાથ આપીને અમારા હાથ મજબૂત કરે.

શુભેચ્છક:

સરપરસ્ત:

ગુજરાતી સરકાર સોરઠવીર
જાણીતા અગ્રેસર અમીરઅલી સોલંકી
મોહિબબાને વતન રાજુળી ઈતેહાદ પાકિસ્તાન

કમાન્ડર: ઈકબાલ ચાંદ

ડેપ્યુટી કમાન્ડર: નુરમોહમ્મદ વારસી
પાક જુનાગઢ નેશનલ ગાર્ડઝ

હબીબભાઈ પઢીવાળા, જહાંગીર રોડ, તીનહઢી ચોક, દરગાહ
નૂરીશાહબાબા પાસે, મોબાઈલ નં: 0300-2853441

સિદ્ધુ સાહિત્ય

સંપાદક : યાસીન મરયન્ટ

માનસશાસ્ત્રના પુત્રને આપ્યું. બંને ભાઈઓ સિદ્ધાંત અનુસાર મન કશા પણ ભેદભાવ વગર માન્યતા પ્રમાણે ક્રિયા કરે છે સાથે મોટા થયા, સાથે રમ્યા, પરંતુ મનની માન્યતાઓને સાથે ભણ્યા અને સાથે જ સદમાર્ગે દોરી તે ઉપર રૂઢ કરવી ઘણી મુશ્કેલ વાત છે. શિક્ષણને પૂરું કર્યું થતી પાકટ ઉમરે સદગુણ અપનાવવા માટે જબરી સાધના કરવી પડે છે પરંતુ બચપણથી જ પુરાણો ઉચ્ચ સંસ્કારો માનવીના જીવન ઘડતરમાં અગ્ર ભાગ ભજવે છે. બાળપણી ઉચ્ચ સદગુણો લઈને ગમે તે વયે પહોંચેલા માનવીને કોઈ કાર્ય અંગે વધુ વિચારવાની જરૂરત હોતી નથી. એ જે રસ્તે જાય છે તે તેના માટે સીધો અને સરળ રસ્તો હોય છે. ખોટા રસ્તે જવા માટે તેનું દિલ પ્રથમથી જ ઘસીને ના પાડી દે છે. યુસુફભાઈની શાદીને હજુ માત્ર બે જ વરસ થયા હતા અને એમના પત્ની એક પુત્રને જન્મ આપીને ઈન્તેકાલ કરી ગયા. યુસુફભાઈ એક કાપડની મીલના માલિક હતા, બંગલામાં કશી ચીજની કમી ન હતી, યુસુફભાઈ પોતાની યુવાનીને નજર સમક્ષ ન રાખે તો પણ એક નાના બાળકને સંભાળવવાની ચિંતા તો હતી જ એટલે પત્નીના મરણના આઘાતને ભૂલી જઈ યુસુફભાઈએ ચાર માસમાં જ બીજી શાદી કરી લીધી. એમના બીજા પત્નિ આયશા બહેને પણ શાદીના એક વરસ પછી એક પુત્રને જન્મ આપ્યો. સાવકી મા બાળકને સગી મા કરતાં પણ અધિક સ્નેહ આપતી હોય તો પણ તેનું સાવકાપણું તેને પારકી કરીને જ રાખે છે. આયશાબહેને સમાજની આ વિકૃત દ્રષ્ટિની પરવા કર્યા વગર સગા પુત્રથી પણ અધિક વાત્સલ્ય સાવકા

અંકુશની ખુશ્બૂ

લેખક : કલીમ અમરેલ્વી (મહુમ)

બાનદાનનો સર્વનાશ થતાં શી વાર લાગે ?” એટલે તેઓ કોઈ એક હાથમાં મિલ્કતનો વહિવટ સોંપવા માંગતા હતા બંને ભાઈઓની સંમતિ અને વિટનેસ લઈ તમામ મિલ્કત આયશાબહેનના નામે ચઢાવી તેઓ આ ફાની દુનિયા છોડીને ચાલ્યા ગયા. પતિના મરણનો આઘાત આયશાબહેન પણ જીરવી ન શક્યા સદમાના કારણે તેમને પક્ષઘાત લાગુ થયો, એક દિવસ પોતાના સગા પુત્રને પોતાની પાસે બેસાડીને તેમણે કહ્યું, “એક વાત સાંભળી લે, મોટાભાઈની ભૂલને ભૂલ સમજવાની ભૂલ કરતો નહિ, ભાઈ અને ભાભીજનને માતા-પિતા તૂલ્ય માનજે, એમની આજ્ઞાનું પાલન મારી આજ્ઞા સમજીને કરજે. અને કાનૂની આંટીઘૂંટી ઉકેલી મીલ સહિત સર્વે સ્થાવર અને જંગમ મિલ્કત પોતાના સાવકા પુત્રને પાલન આપવા છોડીને ચાલ્યા ગયા. બંને ભાઈઓ જાણતા હોવા છતાં સમાજના વિદ્યસંતોષીઓએ નવેસરથી જાણ કરી કે તેઓ સગા નહીં પણ સાવકા ભાઈઓ છે પરંતુ બંને વચ્ચે કેળવાયેલી સગા ભાઈની ભાવનાના કારણે

અનુભવી અને કાબેલ યુવાન આજ્ઞા હુંદગી જીવી રહ્યા હતા. માતાની આજ્ઞા છીએ. મારા બાળકને પહેલા અનુસાર તેણે મોટાભાઈ સામે જમાડી પછી તમારા બાળકને ક્યારેય કોઈ દલીલ કરી ન હતી, આજે મોટાભાઈની વાતનો જવાબ વાળવાની જ વુ - અ । વ વુ , વિકટ ઘડી તેની સામે આવી, અને તેટલી નરમાશથી બાનદાનની આબરૂની જાળ દુઃખભર્યા અવાજે તે બોલ્યો: “માતાજીએ કરેલા હું અને મારી પત્ની નિશ્ચિંત ઉપકારના બોજથી તમે મુક્ત છીએ. બહારથી આવતા થવા માંગો છો ?” ક્યારેક મને મોડું થાય છે ત્યારે મોટા સામે નાનાએ તમારી અને ભાભીજનની કેવડી મોટી વાત કરી નાખી ચિંતા મારા ધ્યાન બહાર હતી ! મોટાભાઈ માટે આ નથી. ઓલાદ માટે શબ્દો અસહ્ય હતા તે બોલ્યો: મા-બાપના દિલમાં ક્યારેય “ના, ના, એમ વાત પારકાપણું પ્રવેશી ન શકે, નથી. તમોને આવો વિચાર આવે તેવું હું ક્યારેય વિચારી ન શકું. જાણે કોઈ આસજન સદા માટે છીનવાઈ રહ્યું હોય એવી લાગણીના આવેગમાં એકજ સ્વાસે બોલાયેલા કોશિષ તો કર. શબ્દોના કારણે નાનાભાઈનું મુખ લાલ બની ગયું. સમજવું, હું મારી પત્ની અને મોટાભાઈને જવાબ વાળવાનો મારું બાળક તમારી અને પ્રશ્નાતાપ આંખોમાં આવવા ભાભીજનની છાયામાં તલસી રહ્યો.

મના કરતો રહ્યો

(ગઝલ)

‘નઝર’ ગફૂરી

કોઈના દુઃખની દવા કરતો રહ્યો છેવટ સુધી
કોઈના હકમાં દુઆ કરતો રહ્યો છેવટ સુધી
કોઈની સાથે વફા કરતો રહ્યો છેવટ સુધી
હું નિછાવર હર મતા કરતો રહ્યો છેવટ સુધી
ના મળ્યો મઝાદારમાં એને કિનારો ના મળ્યો
હા, પ્રયાસો નાખુદા કરતો રહ્યો છેવટ સુધી
જિંદગીની હું સફર પૂરી કરી ચાલ્યો ગયો
કોઈ મારી કલ્પના કરતો રહ્યો છેવટ સુધી
ભોળું હેયું પ્રેમના બંધનમાં બંધાયું ગયું
જે કે એને હું મના કરતો રહ્યો છેવટ સુધી
એ વિરહની આગ ભડકાવી અને ચાલ્યા ગયા
હું પ્રયાસો ઠારવા કરતો રહ્યો છેવટ સુધી
લાગણી ઘેલા હૃદયને કોણ સમજાવે ‘નઝર’
કોઈની એ ઝંખના કરતો રહ્યો છેવટ સુધી

૬૬૬

ગુજરાતી ભાષા અને સંસ્કારને જીવંત રાખવાનો પ્રયાસ કરનાર આ ધૂની કોણ છે ?

“ખામોશ ! ?”

“સાંભળ્યું ?”
“શું ?”
“મેમણ ફેડરેશન દ્વારા ‘મેગા ઈવેન્ટ’ રૂપી નુમાઈશ યોજવામાં આવી હતી તેમાં ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ની પૂન:વિમોચનવિધિ કરવામાં આવી હતી.”
“‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ ગુજરાતીભાષી પાક્ષિક છે કે શું ?”

“હા તેમાં ગુજરાતી વિભાગ પણ છે, અહીં ગુજરાતી જ્યારે અહીં અંગ્રેજી વિભાગ પણ રાખવામાં આવ્યો છે.”

“અંગ્રેજી વિભાગ તો જાણે સમજાયો, પરંતુ આ ગુજરાતી વિભાગ રૂચતો નથી ? !”

“કેમ, કેમ વળી ! ?”
“અહીં ગુજરાતી ભાષાની અગાઉ જ અવગણના કરવામાં આવી રહી છે-એવું પણ કહેવામાં આવે છે કે ગુજરાતી ભાષા મરવાના વાંકે જીવી રહી છે. આવી કપરી પરિસ્થિતિમાં ગુજરાતી ભાષામાં પાક્ષિક પ્રગટ કરવું

સમજમાં આવી રહ્યું નથી.”
“પણ એ તો કહે કે આ ગુજરાતી ભાષાને જીવાડવાની ધૂન કોને વળગવા પામી છે ?”
“ખામોશ !”
“આમાં ગુજરાતી ભાષા જીવાડવાની ધૂનની શું વાત કરે ? ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ પ્રગટ કરવા પાછળનો હેતુ ગુજરાતી ભાષાને વેગ-વિકાસ આપવા ઉપરાંત ગુજરાતી સંસ્કૃતિને જાગૃત રાખવા અને તેને પ્રોત્સાહન આપવાનો પણ હોઈ શકે છે.”
“પણ, એ તો કહે કે અત્યારે ગુજરાતીઓ પોતે પોતાની ભાષા, પોતાની સંસ્કૃતિની કોઈ પરવા કરી રહ્યા નથી એવામાં વળી આવું બધું

મેમણ ફેડરેશનની નુમાઈશમાં મેમણ બુક ફાઉન્ડેશનના સ્ટોલ ઉપર ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’નું પુન: પ્રકાશનવિધિ આટોપવામાં આવ્યો હતો. એ સમારંભમાં હું પણ હાજર હતો. ત્યાં હાજર પત્રકારો અને પ્રવક્તાઓએ ઉત્સાહજનક વિચારો દર્શાવ્યા હતા તે સાંભળીને ભાઈ અબ્દુલ સત્તાર ‘ખામોશ’ના ગુજરાતી ભાષા-ગુજરાતી સંસ્કારને જીવંત રાખવા માટેનું સ્વપ્ન સાકાર થતું લાગ્યું હશે પરંતુ અગાઉ આવા પ્રયાસો કરનારાઓની પીઠ થાબડનારાઓ વધુ સમય સુધી કોઈનો સાથ આપી શક્યા હોય એવો અનુભવ થયો હોવાનું સાંભળ્યું નથી.

કરવાનું કોને સૂઝ્યું છે ?”
“ખામોશ !”
“ગુજરાતી ભાષાની, ગુજરાતી સંસ્કૃતિની, ગુજરાતીઓને પરવા નથી. તેઓ તેના તરફ બેદરકાર છે, તેનો અનાદર કરી રહ્યા છે, તેને ભૂલાવી રહ્યા છે તો કોઈને તો આગળ આવીને ગુજરાતી ભાષાને જીવાડવાની, ગુજરાતી સંસ્કૃતિને જાગૃત રાખવા માટે બીડું ઝડપવા આગળ તો આવવું જોઈએ ને ?”

“પરંતુ આ નગુણી-બલ્કે પોતાની ભાષા, પોતાની સંસ્કૃતિની અવગણના કરનારી બિરાદરીને આવું બધું સમજાવવાની કોશિષ કરનાર છે કોણ ?”
“ખામોશ !”
“શું તું મને વારંવાર ‘ખામોશ’ કહીને ચૂપ કરાવવાની કોશિષ કરે છે ? હું ખામોશ શા માટે રહું ?”

“મારા ભાઈ, તું સમજ્યો નહિ ! હું તારા બધા જ પ્રશ્નોના સકારાત્મક, સાચા જવાબો આપી રહ્યો છું.”
“એ કેવી રીતે ?”

“આ ગુજરાતી ભાષા અને સંસ્કૃતિને જીવંત અને ઉજાગર રાખવા માટે ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’નું પુન: પ્રકાશન કરવાની જેને ધૂન ચઢવા પામી છે તેમની ઓળખ ‘ખામોશ’ છે. હાજી, તેઓ પાકિસ્તાન ગુજરાતી જર્નાલીસ્ટ્સ એસોસિએશનના પ્રમુખ પણ છે. અગાઉ પણ તેમણે ઉપરોક્ત હેતુસર સુંદર સ્વરૂપમાં સમરંગી દળદાર ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ માસિકનું પ્રકાશન શરૂ કર્યું હતું. તેમાં પાછળ બહુ મજેદાર હતું. તેમાં માહિતીજનક લેખો, ઉમદા કૃતિઓ પ્રગટ કરવામાં આવતી હતી પરંતુ તે નગુણા ગુજરાતીઓની અવગણનાને સહન કરી શક્યું નહીં-વધુ ચાલવાની તેનામાં હામ રહેવા

પામી નહોતી-તે અકાળે મૃત્યુને ભેટ ચઢી જવા પામ્યું હતું. પરંતુ તેના ધૂની તંગી પ્રકાશક ભાઈ અબ્દુલ સત્તાર ‘ખામોશ’નું દિલ જ્યારથી ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’નું પ્રકાશન બંધ થયું હતું ત્યારથી બેચેન હતું-હવે ફરીવાર તેમને ધૂન ચઢવા પામી છે. તેમણે નવા સ્વરૂપમાં તેનું પ્રકાશન આરંભ્યું છે અને ગુજરાતી બિરાદરીને આકર્ષવા માટે તેમાં અહીં વિભાગ ગુજરાતીનો પણ શામેલ કર્યો છે કે અંગ્રેજી ભાષાને પસંદ કરનારી ગુજરાતીઓની નવી પેઢી અંગ્રેજીની સાથે સાથે ગુજરાતી ભાષાને જુએ તો કદાચ તેનું મન ગુજરાતી ભાષા પ્રત્યે ઢળવા પામે અને તે ગુજરાતી ભાષા શીખવામાં રસ લેતી થઈ શકે. બલ્કે ઊગતી પેઢીને આકર્ષવા માટે તેને ઉપયોગી એવા નવા વિભાગો જેવા કે ‘કેરીયર ગાઈડ લાઈન’ વિગેરે શરૂ કરવા પડશે.”

“એવું કયાંય થતું હશે ? એવું કોણ વિચારી પણ શકે ?”
“ખામોશ.”

મેમણ ફેડરેશનની નુમાઈશમાં મેમણ બુક ફાઉન્ડેશનના સ્ટોલ ઉપર ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’નું પુન: પ્રકાશનવિધિ આટોપવામાં આવ્યો હતો. એ સમારંભમાં હું પણ હાજર હતો. ત્યાં હાજર પત્રકારો અને પ્રવક્તાઓએ ઉત્સાહજનક વિચારો દર્શાવ્યા હતા તે સાંભળીને ભાઈ અબ્દુલ સત્તાર ‘ખામોશ’ના ગુજરાતી ભાષા-ગુજરાતી સંસ્કારને જીવંત રાખવા માટેનું સ્વપ્ન સાકાર થતું લાગ્યું હશે પરંતુ અગાઉ આવા પ્રયાસો કરનારાઓની પીઠ થાબડનારાઓ વધુ સમય સુધી કોઈનો સાથ આપી શક્યા હોય એવો અનુભવ થયો હોવાનું સાંભળ્યું નથી.

“તો તું સમજે છે આ બધી બાબતોથી ભાઈ અબ્દુલ સત્તાર ‘ખામોશ’ જાણકાર નહીં હોય-બલ્કે તેમને તો અમલી રીતે આ બાબતનો અગાઉ જ પ્રત્યક્ષ અનુભવ પણ થઈ ચૂક્યો છે છતાં તેમણે આ કાર્ય કરવાનો પુન: પ્રયાસ કર્યો છે, તે પાછળ તેમની કોઈ હિકમત તો હશે જ ને-? કારણ કે આ કાર્ય પાછળ નાણા અને સમયનો સારા જેવો

ભોગ પણ આપવો પડે છે. “અગર એવું કહેવાય છે કે ગુજરાતી ભાષા ખતમ થઈ રહી છે, ગુજરાતીઓ જ તેને પ્રોત્સાહન આપવા માટે પ્રયાસો કરતા નથી, જાહેરાતોના સ્વરૂપમાં તેને મદદ કરવા આગળ આવતા નથી, તેમનો સહકાર કરતા નથી-વગેરે આવી બધી નકારાત્મક-નિરૂત્સાહી બાબતોથી સારી પેઢે જાણકાર હોવા છતાં આવું સાહસ કરનારને ‘ધૂની’ સિવાય બીજું શું કહી શકાય ?”

“મેં તને અગાઉ જ કહ્યું ને ?”
“શું વળી ?”
“ખામોશ.”
“તું મને વારંવાર ‘ખામોશ’ તો કરાવી રહ્યો છે પરંતુ ગુજરાતી વેપારીઓ, ઉદ્યોગપતિઓ તેમજ ગુજરાતી ભાષી પત્રકારો, લેખકો, કવિઓ તેમનો સાથ-સહકાર નહિ કરે તો ‘ખામોશ’ ભાઈ ફરી એકવાર ખામોશ થઈ જશે. નહિંતર કેવળ અંગ્રેજી વિભાગને જીવંત રાખી શકશે, કારણ કે તેઓ તેમના ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ (અત્યારે હું ગુજરાતીઓના કે અંગ્રેજીનું ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ લખી રહ્યો નથી !) તેને વેબસાઈટ ઉપર પણ મૂકી રહ્યા છે જેથી ઈન્ટરનેશનલ લેવલ ઉપર તેને પ્રોત્સાહન મળી શકે છે, પરંતુ જાહેરાતો અને ઉમદા લેખોના

સાથ-સહકાર વિના અખબાર ચલાવવું ભારે મુશ્કેલ છે. અગ્રે હું પણ ‘નામુસ્કીન’ શબ્દ વાપરી રહ્યો નથી, કારણ કે નિરાશા-નાઉમીદી કુફ છે.”
ભાઈ અબ્દુલ સત્તાર ‘ખામોશ’ નેકનિરચતીથી મેદાનમાં ઉતર્યા છે તો આપણી ફરજ છે કે આપણે પણ તેનો સહકાર કરવા આગળ આવવું જોઈએ.

“ના, જી ગુજરાતીઓ ઉપર તેઓ નગુણા છે, તેઓ ગુજરાતી ભાષાની અવગણના કરી રહ્યા છે, તેમને ગુજરાતી ભાષાની કોઈ પરવા નથી વિગેરે કહીને એકતરફી આરોપ મૂકવાનો કોઈને પણ અધિકાર નથી. ગુજરાતી કોમ-ગુજરાતી બિરાદરી ગુજરાતીઓની નવી પેઢી બાહોશ, ફૂનેબાજ, કુશળ અને ઈઝઝતદાર છે જ્યારે આપણે ત્યાં ગુજરાતી ભાષાનું ચલણ જ ઘટી ગયું છે તો તેમાં સમગ્ર ગુજરાતી ભાષીઓ શું કરી શકે છે ?”

“ખેર, આ પણ એક DEBATABLE વિષય છે.”
છલ્લે ભાઈ અબ્દુલ સત્તાર ખામોશની હિંમતને દાદ તો આપવી જ રહી !
ઘણું જીવો ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ ! કદાચ, મેં ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ના બદલે તેના તંગી વિષે તો વધુ લખ્યું નથી ?”

“અગર એવું કહેવાય છે કે ગુજરાતી ભાષા ખતમ થઈ રહી છે, ગુજરાતીઓ જ તેને પ્રોત્સાહન આપવા માટે પ્રયાસો કરતા નથી, જાહેરાતોના સ્વરૂપમાં તેને મદદ કરવા આગળ આવતા નથી, તેમનો સહકાર કરતા નથી-વગેરે આવી બધી નકારાત્મક-નિરૂત્સાહી બાબતોથી સારી પેઢે જાણકાર હોવા છતાં આવું સાહસ કરનારને ‘ધૂની’ સિવાય બીજું શું કહી શકાય ?”

સાથ-સહકાર વિના અખબાર ચલાવવું ભારે મુશ્કેલ છે. અગ્રે હું પણ ‘નામુસ્કીન’ શબ્દ વાપરી રહ્યો નથી, કારણ કે નિરાશા-નાઉમીદી કુફ છે.”
ભાઈ અબ્દુલ સત્તાર ‘ખામોશ’ નેકનિરચતીથી મેદાનમાં ઉતર્યા છે તો આપણી ફરજ છે કે આપણે પણ તેનો સહકાર કરવા આગળ આવવું જોઈએ.

“ના, જી ગુજરાતીઓ ઉપર તેઓ નગુણા છે, તેઓ ગુજરાતી ભાષાની અવગણના કરી રહ્યા છે, તેમને ગુજરાતી ભાષાની કોઈ પરવા નથી વિગેરે કહીને એકતરફી આરોપ મૂકવાનો કોઈને પણ અધિકાર નથી. ગુજરાતી કોમ-ગુજરાતી બિરાદરી ગુજરાતીઓની નવી પેઢી બાહોશ, ફૂનેબાજ, કુશળ અને ઈઝઝતદાર છે જ્યારે આપણે ત્યાં ગુજરાતી ભાષાનું ચલણ જ ઘટી ગયું છે તો તેમાં સમગ્ર ગુજરાતી ભાષીઓ શું કરી શકે છે ?”

“ખેર, આ પણ એક DEBATABLE વિષય છે.”
છલ્લે ભાઈ અબ્દુલ સત્તાર ખામોશની હિંમતને દાદ તો આપવી જ રહી !
ઘણું જીવો ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ ! કદાચ, મેં ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ના બદલે તેના તંગી વિષે તો વધુ લખ્યું નથી ?”

“અગર એવું કહેવાય છે કે ગુજરાતી ભાષા ખતમ થઈ રહી છે, ગુજરાતીઓ જ તેને પ્રોત્સાહન આપવા માટે પ્રયાસો કરતા નથી, જાહેરાતોના સ્વરૂપમાં તેને મદદ કરવા આગળ આવતા નથી, તેમનો સહકાર કરતા નથી-વગેરે આવી બધી નકારાત્મક-નિરૂત્સાહી બાબતોથી સારી પેઢે જાણકાર હોવા છતાં આવું સાહસ કરનારને ‘ધૂની’ સિવાય બીજું શું કહી શકાય ?”

“મેં તને અગાઉ જ કહ્યું ને ?”
“શું વળી ?”
“ખામોશ.”
“તું મને વારંવાર ‘ખામોશ’ તો કરાવી રહ્યો છે પરંતુ ગુજરાતી વેપારીઓ, ઉદ્યોગપતિઓ તેમજ ગુજરાતી ભાષી પત્રકારો, લેખકો, કવિઓ તેમનો સાથ-સહકાર નહિ કરે તો ‘ખામોશ’ ભાઈ ફરી એકવાર ખામોશ થઈ જશે. નહિંતર કેવળ અંગ્રેજી વિભાગને જીવંત રાખી શકશે, કારણ કે તેઓ તેમના ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ (અત્યારે હું ગુજરાતીઓના કે અંગ્રેજીનું ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ લખી રહ્યો નથી !) તેને વેબસાઈટ ઉપર પણ મૂકી રહ્યા છે જેથી ઈન્ટરનેશનલ લેવલ ઉપર તેને પ્રોત્સાહન મળી શકે છે, પરંતુ જાહેરાતો અને ઉમદા લેખોના

સાથ-સહકાર વિના અખબાર ચલાવવું ભારે મુશ્કેલ છે. અગ્રે હું પણ ‘નામુસ્કીન’ શબ્દ વાપરી રહ્યો નથી, કારણ કે નિરાશા-નાઉમીદી કુફ છે.”
ભાઈ અબ્દુલ સત્તાર ‘ખામોશ’ નેકનિરચતીથી મેદાનમાં ઉતર્યા છે તો આપણી ફરજ છે કે આપણે પણ તેનો સહકાર કરવા આગળ આવવું જોઈએ.

“ના, જી ગુજરાતીઓ ઉપર તેઓ નગુણા છે, તેઓ ગુજરાતી ભાષાની અવગણના કરી રહ્યા છે, તેમને ગુજરાતી ભાષાની કોઈ પરવા નથી વિગેરે કહીને એકતરફી આરોપ મૂકવાનો કોઈને પણ અધિકાર નથી. ગુજરાતી કોમ-ગુજરાતી બિરાદરી ગુજરાતીઓની નવી પેઢી બાહોશ, ફૂનેબાજ, કુશળ અને ઈઝઝતદાર છે જ્યારે આપણે ત્યાં ગુજરાતી ભાષાનું ચલણ જ ઘટી ગયું છે તો તેમાં સમગ્ર ગુજરાતી ભાષીઓ શું કરી શકે છે ?”

“ખેર, આ પણ એક DEBATABLE વિષય છે.”
છલ્લે ભાઈ અબ્દુલ સત્તાર ખામોશની હિંમતને દાદ તો આપવી જ રહી !
ઘણું જીવો ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ ! કદાચ, મેં ‘ટાઈમ્સ ગુજરાતી’ના બદલે તેના તંગી વિષે તો વધુ લખ્યું નથી ?”

“અગર એવું કહેવાય છે કે ગુજરાતી ભાષા ખતમ થઈ રહી છે, ગુજરાતીઓ જ તેને પ્રોત્સાહન આપવા માટે પ્રયાસો કરતા નથી, જાહેરાતોના સ્વરૂપમાં તેને મદદ કરવા આગળ આવતા નથી, તેમનો સહકાર કરતા નથી-વગેરે આવી બધી નકારાત્મક-નિરૂત્સાહી બાબતોથી સારી પેઢે જાણકાર હોવા છતાં આવું સાહસ કરનારને ‘ધૂની’ સિવાય બીજું શું કહી શકાય ?”

“અગર એવું કહેવાય છે કે ગુજરાતી ભાષા ખતમ થઈ રહી છે, ગુજરાતીઓ જ તેને પ્રોત્સાહન આપવા માટે પ્રયાસો કરતા નથી, જાહેરાતોના સ્વરૂપમાં તેને મદદ કરવા આગળ આવતા નથી, તેમનો સહકાર કરતા નથી-વગેરે આવી બધી નકારાત્મક-નિરૂત્સાહી બાબતોથી સારી પેઢે જાણકાર હોવા છતાં આવું સાહસ કરનારને ‘ધૂની’ સિવાય બીજું શું કહી શકાય ?”

“અગર એવું કહેવાય છે કે ગુજરાતી ભાષા ખતમ થઈ રહી છે, ગુજરાતીઓ જ તેને પ્રોત્સાહન આપવા માટે પ્રયાસો કરતા નથી, જાહેરાતોના સ્વરૂપમાં તેને મદદ કરવા આગળ આવતા નથી, તેમનો સહકાર કરતા નથી-વગેરે આવી બધી નકારાત્મક-નિરૂત્સાહી બાબતોથી સારી પેઢે જાણકાર હોવા છતાં આવું સાહસ કરનારને ‘ધૂની’ સિવાય બીજું શું કહી શકાય ?”

“અગર એવું કહેવાય છે કે ગુજરાતી ભાષા ખતમ થઈ રહી છે, ગુજરાતીઓ જ તેને પ્રોત્સાહન આપવા માટે પ્રયાસો કરતા નથી, જાહેરાતોના સ્વરૂપમાં તેને મદદ કરવા આગળ આવતા નથી, તેમનો સહકાર કરતા નથી-વગેરે આવી બધી નકારાત્મક-નિરૂત્સાહી બાબતોથી સારી પેઢે જાણકાર હોવા છતાં આવું સાહસ કરનારને ‘ધૂની’ સિવાય બીજું શું કહી શકાય ?”

લગભગ દોઢ ઘણા પહેલા 'મેમ્બર ઓફ ધ પ્રોગ્રેસીવ લેબોર પાર્ટી' અને 'સેન્ટ્રલ ઓફ ધ ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ હોમરુન ડેવલપમેન્ટ' નામે પુસ્તક રૂબરૂપે અંકબંધ કરી લીધેલ. વર્ષો પહેલાં લખાયેલા લેખો આજે પણ આપણા સમાજની પરિસ્થિતિનું વર્ણન કરે છે. વાંચકોની જાણકારી માટે અને એ અર્થ પ્રગટ કરી રહ્યા છીએ.

આઈથી ત્યાં જતાં ઇસ્ટરો

‘ડોક્ટર’ એટલે તેમને માંડ સાહેબથી મળી દુ:ખી-દર્દી લોકોનો રહેતી. આ બધા ઇસ્ટરો સહાયક-કવિની જેમ સહાયક-કવિની જેમ કુદરતનો વેકિયો-એ જ્યારે કિંગ્ડો મેળવીને તમામ ઇસ્ટરીની વિદ્યા ભણાતો હોય છે ત્યારે જ એને જાણતા હતા અને દર્દીઓને માનવતાના પાઠ પણ શીખવી દેવામાં આવે છે અને દર્દી પ્રત્યે હમદર્દી-લાગણી અને મીઠી ઝભાન વડે વર્તવાના સબક પણ અપાય છે. ઉપખંડના ભાગલા પહેલાં આપણે કાઠિયાવાડમાં એ વાતનો પ્રત્યક્ષ અનુભવ કરતા રહ્યા હતા કે મુસલમાન ઇસ્ટરો ઉપરાંત હિંદુ ઇસ્ટરો પણ દર્દીઓ સાથે એવો મીઠો વર્તાવ કરતા કે તેમના મુખેથી વેરાયેલા દિવાસાના બે શબ્દ માત્રથી દર્દીની અર્ધી માંદગી ત્યાં ને ત્યાં ઓછી થઈ જતી. આ ઇસ્ટરોને નાણા એકઠા કરવાની સ્હેજે ઝંખના ન હતા. બલકે દુ:ખી માનવતાની અંતરભેટ સેવા કરવાની જ લગની લાગેલી હતી.

જેતપુરના ડો. રા. બી. વછરાજાની જેવા વિખ્યાત ઇસ્ટર જેઓ આદમજી પરિવારના પણ ‘ફેમિલી ઇસ્ટર’ ગણાતા હતા. તેઓ એકજ સફેદ શર્ટને ધોઈ ધોઈને પહેર્યા કરતા હતા. પણ દર્દીઓના ગળે ડૂંપો આપવાની નીતિ આવકારી ન હતી. ધોરાજીના મશહુર ઇસ્ટર એસ. એન. માંકડ પાસે સાધુ-ફકીર મફત દવા ટેબલેટ તો લઈ જતા-સાથે સાથે પાંચ-દસ રૂપિયા બિસાખર્ચી પણ

આપી શકે તેનું જ ઓપરેશન હાથમાં લેનારા અને જે દર્દી કંગાળ હોય તેને પાટલા પર લાવીને તડપતા છોડી દેનારા ઇસ્ટરોને આપણે કસાઈથી ટી જનારા ઇસ્ટરો સિવાય કોઈ ઉપમા આપી શકીએ ? હકીકતમાં ઊંડા ઊતરીએ તો આપણને જણાશે કે એક-એક અવયવના અલગ અલગ નિષ્ણાંત થઈને કરાચીમાં આવતા ઇસ્ટરો સૌ પ્રથમ મેમ્બરો, ગુજરાતીઓના સંખ્યાબંધ દવાખાનાઓમાં અખતરા કરવા બેસે છે અને દર્દી ઉપર તજજ્ઞો કરીને અનુભવસિદ્ધ થવા ખાતર ‘ઓછી’ ફીસ લ્યે છે. દાખલા તરીકે એક સ્પેશ્યાલિસ્ટ પોતાની પ્રાઈવેટ કલિનીકમાં પાંચસો રૂપિયા લેવાનો આદેશ હોય તો આપણી હોસ્પિટલો યા દવાખાનામાં માત્ર પચાસ રૂપિયામાં દર્દીનું નિદાન કરી આપવાની ઓફર કરે છે અને તેમાંથી પણ પોતે માત્ર વીસ રૂપિયા રાખે છે અને વીસ રૂપિયા સંબંધિત દવાખાના કે હોસ્પિટલને મળે છે. આવો યાન્સ ઉપાડવા માટે આવતા દર્દીઓમાંથી કોઈને ઓપરેશનથી જરૂર હોય તો નિષ્ણાંત ઇસ્ટરો દાણા દબાવતાં કહે છે કે, જો તમે સલામતી સાથે અને નિભર્યપણે ઓપરેશન કરાવવા ચાહતા હો તો અમારી પ્રાઈવેટ કલિનીકમાં અગર ફલાણી હોસ્પિટલમાં આવી જાય (જ્યાં તેમના કમિશનનો પાકો પ્રબંધ હોય છે) બાકી અહીં તો ધર્માદા કે બિદમતી પ્રકારનું જ કામ થશે. તેમની આવી વાતોથી અનેક દર્દીઓ ભરમાય જાય છે અને ૫૦ રૂપિયા દેખાડવાની ફીસ આપ્યા બાદ ઓપરેશનની મસમોટી રકમ તેમને ખટાવીને

બોધ લેવા જેવી વાત.....

કહેવાય છે કે એક જણ બહુજ ઈમાનદાર, મુતકી, પરેહઝગાર અને રાત દિવસ અજાહનું બંદગીમાં ગુજારનાર જ્યારે લગભગ ૬૦ વરસની વયે પહોંચ્યો તો કરગરીને અજાહ તમાલાથી દુઆ માંગવા લાગ્યો કે અચ અજાહ ! મને મારી મોત પહેલા જાણ કરી દેજે કે હું મરવા પહેલાં તારાથી મારા બધા ગુનાહની માફી માંગી લઉં. મેં તારી જે બંદગી કરી છે એનો વાસ્તો આપીને તારી દયાની ભીખ માંગુ છું મારા પર રહેમ ફરમાવ. આ ભાઈ નિયમીત રીતે દરરોજ એ દુઆ માંગતા રહ્યા અને છેવટે એક દિવસ અજાહ તમાલાએ એની દુઆ કબુલ કરી લીધી. એક દિવસ જ્યારે એ ઘેરી ઊંઘમાં હતો ત્યારે એક બુઝુર્ગ એના ખ્યાબમાં આવ્યા અને એને એવો સંકેત આપ્યો કે અજાહ તમાલા તને મોત પહેલા એની જાણ કરી દેશે.

ફરજના વખતે જ્યારે એ ભાઈ ઉઠ્યા તો ઘણાંજ ખુશ હતા અને નમાઝ બાદ અજાહ તમાલાનો અભાર માનવા બે રકત નફલ નમાઝ અદા કરી. એની બંદગીમાં ઓર વધારો થયો. પણ ધીરે ધીરે એ થોડા નયિંત થતા ગયા અને ક્યારેક ક્યારેક એકાદ નમાઝ મૂકી પણ દેતા. એમના જીવન વહેવારમાં ફરક આવતો રહ્યો. એમને એક વાતની ધારસ હતી કે મોતની જાણ થતાં તેઓ બાકીના સમયમાં પોતાના બધા ગુનાહોની માફી માંગી લેશે. એ ભાઈ દુન્યાવી મામલાઓમાં વધુ ગુંચવતા ગયા અને શેતાન એને અલ્લાહથી દુર અને દુન્યાની બુરાઈઓ નજીક લઈ ગયો. હવે આ ભાઈ પહેલા જેવા ઈમાનદાર, મુતકી અને પરેહઝગાર રહ્યા ન હતા અને એ રીતે અમુક વરસો પસાર થઈ ગયા.

અને એક દિવસ અચાનક મોતનો ફરીશ્તો એની સન્મુખ આવી ઉભો રહી ગયો અને જણાવ્યું કે અજાહ તમાલાએ મને હમણા તારી રૂંદ કબૂલ કરવાનો આદેશ આપ્યો છે. પેલા ભાઈ હેબતાઈ ગયો અને જણાવ્યું કે આમ કેમ બની શકે ? મને તો સંકેત અપાયો હતો કે મોત પહેલાં મને જાણ કરવામાં આવશે. ફરીશ્તાએ જવાબ આપ્યો બે મહિના પહેલા તારા પાડોશીની મોત થઈ હતી, તને યાદ છે ? છ મહિના પહેલા તારા એક સગાની મોત થઈ હતી, તુ એને ત્યાં ગયો હતો તને યાદ છે? એક વરસ પહેલા તારા એક મિત્રની મોત થઈ હતી, તને યાદ છે? દોઢ વરસ પહેલા તારા સગા ભાઈનું મરણ થયું હતું તું ત્યાં હાજર હતો, તને યાદ છે? એ રીતે છેલ્લા કેટલાય વરસોથી તારી આજુબાજુના અનેક લોકોના મરણ થયા છે. આ બધાના મોત દ્વારા અજાહ તમાલા એક વખતે તને સંકેત જ આપતો રહ્યો છે તેમ છતાં તુ કેમ સમજી બેઠો કે તને મોત નહી આવે ?

બેવકૂફ બનતા રહે છે અને નેવે મૂકી દઈને તેઓ ‘માનવ અપાવવાથી દૂર રહે અને આવા પથ્થરદિલના ઇસ્ટરો કસાઈ’નો પાઠ ભણાવવા તેઓ દર્દીઓને શી સલાહ દર્દીઓની અને આપણી આ તૈયાર થઈ જાય છે. આપે છે તેના ઉપર પણ ભલમનસાઈનો ગેરલાભ આપણી સામાજિક નજર રાખે.

ઉપાડતા રહે છે. જ્યાં રોજ સંસ્થાઓ આ પ્રકારે તા. ૧-૯-૧૯૯૯ હજારો દર્દીઓ આવતા હોય ઇસ્ટરોને વિખ્યાતી

Usha Sanghavi
It's time to... Rock with Usha 2011
Fashion World
Simplicity by
Wish
Elegant
Dresses
Viva
Elegant
Wedding
Dresses
Party
Festival
Look
Designer
Traditional
Bollywood
Bollywood

JUST A... AWAY
0300-3658238
0322-2811931

મેમણ બિરાદરીનું સેવાધામ લંડનનું

મેમણ સેન્ટર

લેખક: અબ્દુલ હમીદ તૈયુબ સુરીયા ભાષાંતર: હાજી અબ્દુલ અઝીઝ વલી

મેમણ બિરાદરી બ્રિટન દુનિયાના ભૂત હેતુ બ્રિટનમાં ઈસ્લામીક દુનિયામાં જ્યાં પણ વસે છે પ્રગતિશીલ દેશોમાંનું એક છે ત્યાં પોતાની પ્રણાલિકા તેનું શહેર લંડન વેપાર અનુસાર સામાજિક કામોમાં હંમેશા મોખરે રહે છે. અને ઉદ્યોગનું મહત્વનું મથક છે. આ માટે બિરાદરીના મેમણ બિરાદરી ફક્ત પોતાની બિરાદરીના અનેક નવયુવાનોને સામાજિક મેમણ બિરાદરીને ફાયદામંદ હોય ખાનદાનોએ બ્રિટનમાં કાયમી પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેવા આ તેવા જ કેન્દ્રો નથી બનાવતી વસવાટ કરી લેતા મેમણ બિરાદરીના સંગઠન, કાઉન્સિલ નામી કમિટી કરે છે. મેમણ એ સોસીએશન સેવાને ધ્યાનમાં રાખીને સન મારફત થનારા કામોમાં ફક્ત ૧૯૭૩માં 'મેમણ ઈસ્લામી તાલીમનો ફાયદો જ નહિ પણ બિરાદરીના ગરીબ, બીજા દરેક લોકો તેનો ફાયદો અર્થિક સહાય કરવા તેમજ બિરાદરીની આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ, જમાતો, અંબુમનોથી ભરપૂર સહકાર કરવાનો પણ છે.

RAZA COMPOSING

GUJARATI, ENGLISH, URDU, ARABIC, SINDHI
COMPOSING AND ALL KIND OF PRINTING

LAYOUT & PRINTING

- LETTERHEADS
- BILL BOOKS
- STICKERS
- PUMPHLETS
- VISITING CARDS
- BOOKS
- MAGAZINES
- TRANSLATIONS
- NEWS PAPER
- ADVERTISEMENTS

M-235, JILANI CENTRE, OPP. M.W. TOWER, KARACHI.
PH: 3462390, CELL: 0321-9293724 F-MAIL: RAZACOMPOSING@MNSO.COM

ભૂત હેતુ બ્રિટનમાં ઈસ્લામીક શિક્ષણ, સંસ્કૃતિ અને અર્થકારણના ફેલાવાનો હતો. આ માટે બિરાદરીના નવયુવાનોને સામાજિક પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેવા આ એ સોસીએશન સ્થાપવામાં આવી. જેનું સંચાલન નેશનલ કાઉન્સિલ નામી કમિટી કરે છે. મેમણ એ સોસીએશન મારફત થનારા કામોમાં ફક્ત ઈસ્લામી તાલીમનો ફાયદો જ નહિ પણ બિરાદરીના ગરીબ, જરૂરતમંદોની આર્થિક સહાય કરવા તેમજ બિરાદરીની આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ, જમાતો, અંબુમનોથી ભરપૂર સહકાર કરવાનો પણ છે.

મેમણ એ સોસીએશન સુક્રેએ પોતાના દરેક ઈસ્લામી અને સામાજિક કાર્યક્રમો માટે મેમણના મર્કેટ માટે મેમણ સેન્ટરની સ્થાપનાની કોશિષોનો આરંભ કરેલ. ૧૯૮૬માં લંડનના દક્ષિણ વિભાગમાં એક બિલ્ડિંગ ખરીદવામાં આવી અને ૧૯૯૬માં આ બિલ્ડિંગનું નવેસરથી બાંધકામ કરી તેને કોમ્યુનિટી અને સ્પોર્ટ્સ સેન્ટરમાં ફેરવી નાખવામાં આવેલ જેના ઉપર અંદાજે ૧.૨ બીલીયન પાઉન્ડનો ખર્ચ થયેલ. અંતે પાંચ વરસના

લાંબા સમયગાળાના છે અને સેન્ટરમાં સ્થાપાયેલ બાંધકામના તબક્કામાંથી હોલને અવારનવાર જરૂરત પસાર થઈ ૮ એપ્રિલ ૨૦૧૧ પ્રમાણે આધુનિક ઢબની ગુરૂવારના દિવસે તેનું સગવડોમાં સુધારો-વધારો ઉદઘાટન હિજ રોયલ હાઈનેસ કરાતો રહે છે.

પ્રિન્સ ચાર્લ્સના શુભ હસ્તે મેમણ સેન્ટરમાં ફક્ત કરવામાં આવેલ. સગાઈ-શાદીના પ્રોગ્રામો જ આ પ્રસંગે બ્રિટનની યોજતા નથી પણ અહીં રાણી, પ્રિન્સ ચાર્લ્સ, મુખ્ય ક્રિકેટ, કુટુંબોલ, પ્રધાન ટોની બ્લેર અને બ્રાસ્ટેટબોલ, વોલિબોલની બ્રિટનની અનેક મહત્વની રમતોની સગવડ પણ છે.

વ્યક્તિઓએ મુબારકબાદીના અહીં 'મેમણ યુમન કલ્ચર સંદેશ પાઠવ્યા હતા. મેમણ યુપ'ની દેખરેખ હેઠળ સેન્ટરના ઉદઘાટન પ્રસંગે મહિલાઓના ખાસ તાલીમી પ્રિન્સ ચાર્લ્સ એ વાતથી બહુ પ્રોગ્રામો યોજાય છે. જ્યારે જ પ્રભાવિત થયા હતા કે ફેમિલી અને બાળકોની મેમણ બિરાદરીએ કોઈ પણ રમતગમત પણ યોજાય છે. સરકારી ખાતાના નાણાંકિય બ્રિટનમાં મેમણ બિરાદરીની સહકાર વગર પોતાની રીતે સગવડ માટે હેલ્પલાઈન અને ફંડફાળા ઉઘરાવી આ ઉત્તમ વેબસાઈટની સગવડો પણ છે સેન્ટરની સ્થાપના કરેલ. જેને 'મેમણ કનેક્શન'નું નામ મેમણ સેન્ટરનું અપાયું છે. યુવક અને ગ્રાઉન્ડ ફલોર નાના શુભ યુવતિઓની સગાઈ માટે પ્રસંગો અને પ્રોગ્રામો માટે 'મેમણ કનેક્શન' ઉત્તમ જ્યારે પહેલા માળે બીજા કામગીરી બજાવી રહ્યું છે. પ્રોગ્રામો માટે હોલ બનાવાયો આ સેન્ટરમાં વિવિધ ઉદ્દેશના સૌજન્યથી)

કોન્ફરન્સો, સેમીનારો તેમજ તાલીમી-તરબીયતી બેઠકો પણ યોજાતી રહે છે. મેમણ સેન્ટર લંડનમાં સામાજિક-સાંસ્કૃતિક પ્રોગ્રામનું પણ કેન્દ્ર છે પણ તે વિદેશોથી આવનાર જરૂરતમંદ લોકોને લંડન સ્તી, વેપાર, સામાજિક પ્રોગ્રામો અને બીજા પ્રશ્નો માટે સલાહ અને માર્ગદર્શન પણ આપતા રહે છે.

મેમણ સેન્ટર લંડનનો ફક્ત મેમણ બિરાદરીના સભ્યો જ નહિ પરંતુ બીજા બિરાદરીના લોકો પણ તેનો લાભ ઉપાડે છે. અને દરેક તહેવાર તેમજ ખાસ દિવસ પ્રસંગે પોતાના પ્રોગ્રામો આ સેન્ટરમાં યોજે છે. લંડનમાં મેમણ સેન્ટરની સ્થાપના મેમણ બિરાદરી માટે ઇખ્તિયાર વાત હોવા સાથે તે મેમણ બિરાદરી માટે એક ઐતિહાસિક કારનામું પણ છે. ('મેમણ આલમ' ઉદ્દેશના સૌજન્યથી)

اور اللہ جسے چاہتا ہے بے حساب رزق دیتا ہے (قرآنی)

POLANI'S GROUP OF COMPANIES

24 HOURS SERVICE

Polani's (Private) Limited

Travel Agent & Tour Operator
GOVT. LICENCE No. 1061

49-53 Sindh Madressah-Tul-Islam Hasrat Mohani Road, Karachi-Pakistan
Phones 92-21 2462000-19 Fax: 92-21-2419737
E-mail: info@polanisgroup.com Web Site: www.polanisgroup.com

Polifly Travels (Pvt) Ltd.

Govt. Licence No. 1579

211-213, 2nd Floor, Techno City Office Tower, Altaf Hussain Hall Road, Karachi-Pakistan
Tel: 2270959 - 60 Fax: 2270961 E-mail: polifly@polanisgroup.com
Branch Office: 44 Sindh Madressah-Tul-Islam, Hasrat Mohani Road, Karachi, Tel: 2420505-2420506

Polani's Holidays (Polifly Travel)

Tel: 2270959 - 60, 2219684 Email: polani's@live.com

Polani's International (Pvt) Ltd.

Govt. Licence No. 1918
Tel: 2270954 - 55 Fax: 2270957 E-mail: w_polani@hotmail.com

Polani (Overseas) Agencies

Overseas Employment Promoter Licence No. 0871/Karachi-Pakistan
Tel: 2270949 - 50 Fax: 2270951 E-mail: polanioverseas@polanisgroup.com

---

Polani's Aviation (Private) Limited

Suite # 335, 3rd Floor, The Plaza (Besides Do Talwar) Main Clifton Road, Karachi, Pakistan.
Tel: (92-21) 9831027-78, 9831704, 9837000 Fax: (92-21) 9837000
E-Mail: sales@worldspan.com.pk

World Express Exchange Company-B (PVT) LTD

GF-04, Techno City Shopping Mall, Altaf Hussain Hall Road, Karachi.
Tel: 2277008-10 Fax: 2214334